

Vergaderjaar 2023–2024

29 665

Evaluatie Schipholbeleid

Nr. 491

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 januari 2024

Op 25 januari 2024 heeft het lid De Hoop (GroenLinks-PvdA) gevraagd om een Kamerbrief over de stand van zaken van de besluitvorming rondom het aantal vluchten op Schiphol, in aanvulling op de schriftelijke beantwoording van eerdere vragen in het kader van de begrotingsbehandeling.

Reeds op 11 april 2023 heb ik in een Kamerdebat aangegeven dat ik hoopte dat de balanced approach procedure begin 2024 afgerond zou zijn, maar dat ik hiervoor afhankelijk ben van het advies van de Europese Commissie. Dit heb ik op 25 oktober 2023 in een debat herhaald. Ten overvloede: mocht de indruk gewekt zijn dat het besluit om de balans rondom Schiphol te herstellen niet door zou gaan, dan wil het kabinet die indruk gelijk wegnemen. Dat is niet het geval. Het herstellen van de balans rond de luchthaven Schiphol gaat gewoon door. Het kabinet heeft de Kamer in november geïnformeerd dat spoor 1 opgeschort wordt, in ieder geval totdat er een uitspraak is van de Hoge Raad in het cassatieberoep van de luchtvaartmaatschappijen tegen de Staat. Daarna zal een nieuwe afweging worden gemaakt op basis van de feiten alsdan. Met betrekking tot spoor 2 buigt de Europese Commissie zich op dit moment over het pakket aan maatregelen dat op 1 september 2023 aan hen is voorgelegd ten behoeve van een advies. Dat advies is onderdeel van de zogenoemde balanced approach-procedure.

Deze procedure voor het reduceren het aantal vluchten op een grote luchthaven is Europees verplicht, en tegelijk nog onontgonnen terrein. Er zijn weliswaar enkele landen en luchthavens die deze procedure hebben doorlopen, maar nooit voor een besluit van deze omvang. Dat betekent dat het niet of nauwelijks mogelijk is om te leren van ervaringen in andere landen. Bij de invoering is daarnaast het internationale slotverdelingsproces van groot belang. Nederland moet zich aan de internationale processen en termijnen voor slotallocatie houden, die ruim een half jaar voor de ingangsdatum van het nieuwe seizoen afgerond worden. Het

slotallocatieproces voor het winterseizoen van 2024/2025 start op ieder moment.

De notificatieprocedure, die op 1 september 2023 is gestart, houdt een intensief proces in met de Europese Commissie. De Europese Commissie heeft meerdere keren verdiepende vragen gesteld en er is ook doorlopend op diverse niveaus ambtelijk en politiek contact. Naar aanleiding van de gestelde vragen en de gesprekken is er op onderdelen van het door ons voorgestelde pakket aan maatregelen nog aanvullende onderbouwing gevraagd. Het doorlopen van een zorgvuldige procedure is complex en tijdrovend. In diverse debatten met uw Kamer is ook altijd benadrukt dat er een zorgvuldig proces nodig is voor het realiseren van de beleidsdoelstellingen ten aanzien van Schiphol. Het moment van invoering is daarbij afhankelijk van het moment van het advies van de Europese Commissie.

Eind afgelopen week heeft het ministerie intern bekeken hoe lang ervoor nodig is om de aanvullende vragen van de Europese Commissie te beantwoorden en de onderbouwing aan te vullen. Daar is het beeld uit gekomen dat dat geen kwestie van enkele dagen of weken zou zijn, maar dat dat toch iets meer tijd in beslag zal nemen. Op basis hiervan is de inschatting gemaakt dat het onwaarschijnlijk is dat de balanced approach-procedure voor de start van het slotallocatieproces gericht op invoering per 1 november 2024 afgerond is. Dat beeld is dus zeer recent definitief helder geworden en mede gebaseerd op gesprekken die eind vorige week met de Europese Commissie zijn gevoerd. Dit beeld is niet tot stand gekomen naar aanleiding van gesprekken of overleggen met stakeholders (zoals luchtvaartmaatschappijen of andere overheden), maar alleen gebaseerd op de feitelijke stand van zaken van het intensieve proces met de Europese Commissie. Daarmee is dit nadrukkelijk géén besluit, maar een consequentie van de huidige stand van zaken.

Het kabinet had dat uiteraard liever anders gezien, maar het is belangrijk om de voorgeschreven processen en procedures nauwgezet te volgen en de tijd te nemen die nodig is om tot een goede afronding te komen. Dat is in het belang van iedereen: van de omwonenden, van de luchtvaartmaatschappijen, van Schiphol. Iedere belanghebbende in dit proces moet voldoende recht worden gedaan, zodat het definitieve kabinetsbesluit dat volgt op het advies van de Europese Commissie ook stand kan houden. En daarbij zijn ook de internationale verdragen (zoals het EU-VS verdrag) relevant; waarin het zorgvuldige proces van de balanced approach-procedure ook is voorgeschreven. Daarbij is ook voor de Europese Commissie helder dat dit geen oneindig proces kan en mag zijn. De noodzaak om op korte termijn stappen te zetten is uitgebreid op alle niveaus besproken.

Er wordt derhalve onverminderd doorgewerkt om het eerder uitgesproken voornemen zo snel als mogelijk te realiseren. Vooropgesteld dat de gesprekken met de Europese Commissie binnen afzienbare tijd kunnen worden afgerond. De Kamer wordt op de hoogte gehouden van het verdere proces.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers